Тема. Кут. Вимірювання та відкладання кутів. Бісектриса кута

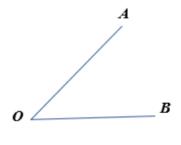
<u>Мета.</u> Познайомитися з поняттям кута, одиницями вимірювання кутів, бісектриси кута, навчитися будувати та вимірювати кути.

Повторюємо

- Яку фігуру називають променем?
- Які промені називають доповняльними?
- Яку фігуру називають відрізком?
- Як дізнатися довжину відрізка, знаючи довжини його частин?
- У яких одиницях вимірюють відрізки?
- Як позначають рівні відрізки?

Ознайомтеся з інформацією

Кут — це геометрична фігура, яка складається з двох променів, що виходять з однієї точки.

Промені називають сторонами кута, а їх спільний початок — вершиною кута. На малюнку 1 кут з вершиною О і сторонами ОА і ОВ. Такий кут можна назвати по-різному: $\angle$ O, або $\angle$ AOB, або $\angle$ BOA.

Рис. 2

Рис. 1

Розгорнутий кут — це кут, сторони якого ε доповняльними променями. $\angle$ CMD – розгорнутий кут (рис. 2).

Будь-який кут ділить площину на дві частини. Якщо кут не є розгорнутим, то одну із частин називають внутрішньою областю кута, а іншу — зовнішньою (рис. 3). На малюнку 4 точки А, В і С належать внутрішній області кута (лежать усередині кута), точки М і N належать сторонам кута, а точки F і D належать зовнішній області кута (лежать поза кутом).

Якщо кут ε розгорнутим, то будь-яку з двох частин, на які він ділить площину, можна вважати внутрішньою областю кута.

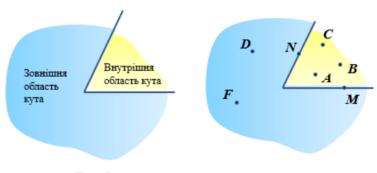

Рис. 3 Рис. 4

За одиницю вимірювання кутів приймають градус.

Градус — кут, який становить $\frac{1}{180}$ розгорнутого кута.

$$1^{\circ} = \frac{1}{180}$$
 розгорнутого кута.

Мінутою називають одну шістдесяту частину градуса.

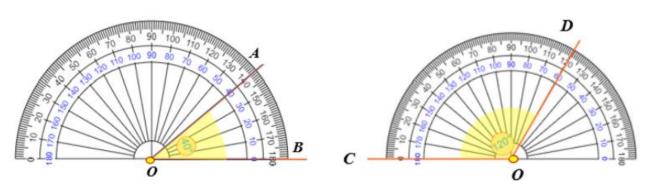
$$1' = \frac{1^{\circ}}{60}$$
; $1^{\circ} = 60'$

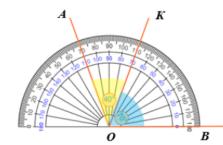
Секундою називають одну шістдесяту частину мінути.

$$1'' = \frac{1'}{60}$$
; $1' = 60''$

Кожний кут має певну градусну міру, більшу за нуль. Розгорнутий кут дорівнює 180° .

Вимірювання кутів

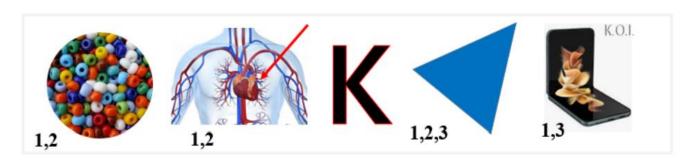

На малюнку 8 промінь ОК ділить кут AOB на два кути: AOK і KOB.

$$\angle$$
 AOK = 40°, $\angle$ KOB = 70°,

Для кмітливих та допитливих

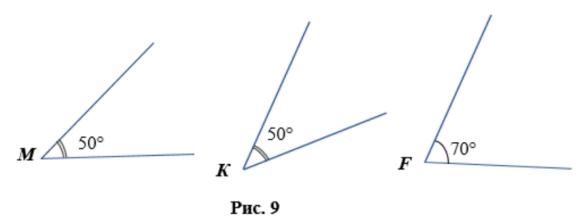
Розгадайте ребус і дізнайтеся, з яким елементом кута ми познайомимось в наступній частині уроку

Основна властивість вимірювання кутів:

Градусна міра кута дорівнює сумі градусних мір кутів, на які він розбивається будь-яким променем, що проходить між його сторонами.

Два кути називають рівними, якщо в них однакові градусні міри.

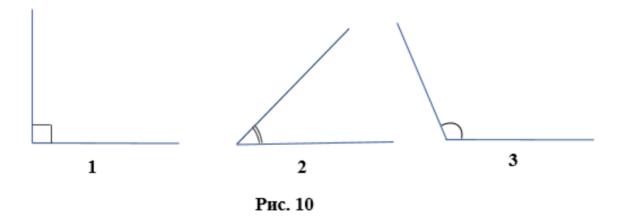

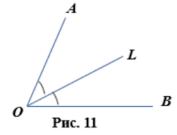
$$\angle M = \angle K, \angle F > \angle M$$
 (puc. 9)

На малюнках рівні кути прийнято позначати однаковою кількістю дужок при вершині, а якщо кути не є рівними, — різною кількістю дужок.

Кут називають **прямим**, якщо його градусна міра дорівнює 90° . Кут, градусна міра якого менша 90° , називають **гострим**. Кут, градусна міра якого більша за 90° , але менша за 180° , називають **тупим**.

На малюнку 10 зображені: (1) – прямий кут, (2) – гострий кут, (3) – тупий кут.

Бісектрисою кута називають промінь, який виходить з його вершини і ділить кут навпіл.

На малюнку 11 промінь OL є бісектрисою $\angle$ AOB, отже $\angle$ AOL = $\angle$ LOB.

Працюємо в зошиті

Перенесіть в зошит приклади розв'язування задач:

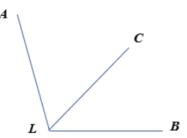
Задача 1.

Промінь LC проходить між сторонами кута ALB. Знайдіть градусну міру кута CLB, якщо $\angle$ ALB = 108° , $\angle$ ALC = 68° .

Розв'язання.

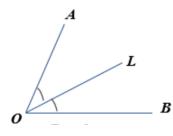
∠ALC + ∠ CLB = ∠ALB (за основною властивістю вимірювання кутів), отже ∠ CLB = ∠ALB – ∠ALC. ∠ CLB = 108° – 68° = 40° .

Відповідь: 40°.

Задача 2

Промінь OL є бісектрисою кута AOB. Знайдіть градусну міру кута AOB, якщо $\angle AOL = 35^\circ$

Дано: $\angle$ AOB, OL – бісектриса, $\angle$ AOL=35 $^{\circ}$

3найти: *∠ AOB*

Розв'язання:

За означенням бісектриси $\angle AOL = \angle LOB$, тоді

 $\angle$ AOB= $\angle$ AOL·2 = 35°·2 = 70°

Відповідь: *70*°

Домашнє завдання

- §3 опрацювати
- Розв'язати в зошиті задачі 3 та 4, усно задачу 5:

Задача 3.

Накресліть кут, градусна міра якого дорівнює 140°, та проведіть його бісектрису.

Задача 4.

Промінь АВ ділить кут МАК на два кути. Знайдіть градусну міру кута МАК, якщо ∠ МАВ = 70°, а кут ВАК складає 60 % від кута МАВ.

Задача 5.

Скільки кутів, менших за розгорнутий, зображено на рисунку?

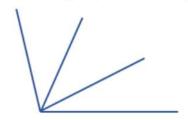

Фото виконаної роботи потрібно надіслати вчителю на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com